

BENDROSIOS PRAKTIKOS SLAUGYTOJO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Bendrosios praktikos slaugytojas priskiriamas specialisto pareigybės grupei.
2. Pareigybės lygis – B, kuriam būtinas ne žemesnis kaip aukštasis universitetinis ar jam prilygintas išsilavinimas, aukštasis koleginiis išsilavinimas arba aukštesnysis išsilavinimas, arba iki 1995 metų įgytas specialusis vidurinis išsilavinimas ar jam prilygintos medicinos mokyklos slaugos studijos.
3. Bendrosios praktikos slaugytojas turi turėti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įgytą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią bendrosios slaugos praktikos licenciją verstis bendrąja slaugos praktika.
4. Bendrosios praktikos slaugytojas vadovaujasi medicinos norma 28:2011 „Bendrosios praktikos slaugytojas. Teisės, pareigos, kompetencija, ir atsakomybė“, Lietuvos Respublikos įstatymais ir poįstatyminiais aktais, Vyriausybės nutarimais, reglamentuojančiais slaugą, globos namų nuostatais, direktorių įsakymais, vidaus darbo ir medicininės reabilitacijos padalinio tvarkos taisyklėmis, šiuo pareigybės aprašymu.
5. Bendrosios praktikos slaugytojas turi turėti ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį.
6. Bendrosios praktikos slaugytojas tiesiogiai pavaldus medicininės reabilitacijos padalinio vadovui.

II. SPECIALŪS REIKALAVIMAI

7. Bendrosios praktikos slaugytojas turi išmanyti:
  - 7.1 nacionalinės ir tarptautinės sveikatos politikos nuostatas;
  - 7.2 sveikatos priežiūrą reglamentuojančius teisės aktus;
  - 7.3 sveikatos priežiūros įstaigų administravimo ypatumus;
  - 7.5. globos namų specialistų komandinio darbo ir komandos formavimo principus;
  - 7.6. sveikatos stiprinimo principus ir ligų profilaktiką;
  - 7.7. slaugos procesą, slaugos modelius;
  - 7.8. darbuotojų saugos ir sveikatos principus;
  - 7.9. higienos normų reikalavimus;
  - 7.10. žmogaus organizmo sandarą, organų bei organų sistemų funkcijas;

- 7.11. įvairių amžiaus grupių asmenų fizinės ir psichikos raidos etapus ir jų ypatumus;
- 7.12. dažniausiai pasitaikančių organizmo sistemų ligų simptomus, plitimo būdus ir galimas komplikacijas;
- 7.13. medicinos prietaisų veikimo ir valdymo principus;
- 7.14. vaistų farmakokinetikos ir farmakodinamikos pagrindus, vaistų laikymo taisykles ir vartojimo būdus;
- 7.15. pagrindinius medicininės reabilitacijos principus, metodus ir priemones;
8. Bendrosios praktikos slaugytojas turi išmanyti:
  - 8.1. socialinių, kultūrinių, ekonominių, istorinių ir politinių veiksnių įtaką žmogaus sveikatai;
  - 8.2. profesinės etikos nuostatas;
  - 8.3. žmogaus organizmo anatominius ir fiziologinius ypatumus įvairiais amžiaus tarpsniais;
  - 8.4. bendras organizmo reakcijas į pažeidimą;
  - 8.5. patologinius procesus, vykstančius žmogaus organizme;
  - 8.6. biocheminius ir klinikinius tyrimus;
  - 8.7. dietetikos principus;
  - 8.8. specializuotos slaugos principus;
  - 8.9. imunoprofilaktikos įtaką sveikatai;
  - 8.10. skausmo valdymo principus;
  - 8.11. tanatologijos pagrindus.
  - 8.12. įvairaus amžiaus žmonių bendrosios anatomijos, fiziologijos, patologijos pagrindus;
  - 8.13. aseptikos, antiseptikos reikalavimus;
  - 8.14. mikrobiologijos pagrindus;
  - 8.15. dažnai pasitaikančių ligų priežastis, simptomus, jų plitimo būdus, galimas komplikacijas ir kaip tų ligų išvengti;
  - 8.16. vaistų veikimo principus, skirstymą pagal farmakologines grupes;
  - 8.17. visų amžiaus grupių žmonių, taip pat ir mirštančiųjų slaugos ypatybes;
  - 8.18. mitybos mokslo pagrindus;
  - 8.19. asmens ir aplinkos priežiūros higienos reikalavimus;
  - 8.20. pagrindinius sveikatos priežiūrą reglamentuojančius dokumentus.

III. FUNKCIJOS

9. Bendrosios praktikos slaugytojas privalo vykdyti šias funkcijas:

9.1 stebėti gyventojų sveikatos būklę, apie pokyčius informuoti med. reabilitacijos vadovę arba gydytojus.

9.2 operatyviai reaguoti į sveikatos pokyčius bei gyvybei pavojingas gyventojų būsenas, teikti neatidėliotiną medicinos pagalbą.

9.3 globos namų gyventoją, apsirgusį infekcine liga, nedelsiant izoliuoti nuo kitų gyventojų bei darbuotojų.

10. Atlikti slaugos veiksmus:

10.1 paruošti slaugytojo darbo vietą pagal aseptikos ir antiseptikos reikalavimus;

10.2 dirbti su medicinos prietaisais ir juos prižiūrėti;

10.3 paruošti tirpalus, skirtus valyti ir dezinfekuoti;

10.4 komplektuoti slaugos priemones;

10.5 paruošti gyventoją diagnostiniams tyrimams, supažindinti su tyrimo eiga ir galimomis komplikacijomis;

10.6 paimti kraujo ėminius diagnostiniams tyrimams iš piršto, venos;

10.7 matuoti gliukozės ir cholesterolio kiekį kraujyje;

10.8 surinkti ar paimti šlapimo, išmatų, skreplių, skrandžio turinio mėginius diagnostiniam ištyrimui;

10.9. įvertinti gyventojų higienos būklę;

10.10. atlikti odos ir jos priedų higieninę priežiūrą;

10.11. plauti makštį, atlikti makšties instiliacijas;

10.12. plauti ausis, akis;

10.13. valyti nosies landas;

10.14. prižiūrėti burnos ertmę;

10.15. vykdyti pragulų profilaktiką ir priežiūrą;

10.16. keisti gyventojų kūno padėtį;

10.17. transportuoti gyventoją;

10.18. matuoti, vertinti ir registruoti kūno temperatūrą;

10.19. matuoti, vertinti ir registruoti kraujo spaudimą;

- 10.20. skaičiuoti, vertinti ir registruoti pulsą;
- 10.21. kontroliuoti ir registruoti moterų menstruacinį ciklą;
- 10.22. užrašyti EKG;
- 10.23. atlikti išorinį širdies masažą ir dirbtinį kvėpavimą;
- 10.24. išsiurbti kvėpavimo takų sekretą;
- 10.25. taikyti deguonies terapiją;
- 10.26. prižiūrėti tracheostominį vamzdelį;
- 10.27. atlikti šlapimo pūslės kateterizavimą minkštu kateteriu;
- 10.28. prižiūrėti šlapimo pūslės kateterį;
- 10.29. stebėti, vertinti ir dokumentuoti gyventojų diurezę;
- 10.30. plauti šlapimo pūslę, atlikti šlapimo pūslės instiliaciją minkštu kateteriu;
- 10.31. atlikti injekciją (į odą, poodį, raumenis, veną);
- 10.32. paruošti antibiotikus injekcijoms ar infuzijoms;
- 10.33. pasiruošti ir atlikti lašelinę infuziją, keisti tirpalus;
- 10.34. skiepyti gyventojus teisės aktų nustatyta tvarka;
- 10.35. stebėti ir vertinti gyventojų skysčių balansą;
- 10.36. maitinti ir girdyti gyventoją;
- 10.37. organizuoti maisto skirstymą ir jo pateikimą gyventojui;
- 10.38. zonuoti ir plauti skrandį sąmoningam gyventojui;
- 10.39. maitinti gyventoją per zondą, stomą;
- 10.40. klizmuoti gyventoją;
- 10.41. parinkti ir naudoti pakišamuosius indus;
- 10.42. naudoti ir keisti sauskelnes;
- 10.43. skatinti šlapinimosi refleksą;
- 10.44. prižiūrėti dirbtines kūno angas;
- 10.45. išdalyti, sugirdyti gyventojams kietus ar skystus vaistus, stebėti jų poveikį, šalutines organizmo reakcijas;
- 10.46. dokumentuoti vaistų suvartojimą;
- 10.47. dėti vaginalines, rektalines žvakutes;

- 10.48. lašinti lašus į akis, nosį, ausis;
- 10.49. tepti tepalus;
- 10.50. stabdyti išorinį kraujavimą;
- 10.51. uždėti kompresus ir pavilgus;
- 10.52. paruošti ir naudoti gydomąsias voneles;
- 10.53. uždėti šilumos ar šalčio aplikacijas;
- 10.54. tvarstyti, prižiūrėti žaizdas, išimti žaizdos siūlus;
- 10.55. uždėti imobilizacinius įtvarus;
- 10.56. prižiūrėti drenus;
- 10.57. suteikti pagalbą vemiančiam gyventojui;
- 10.58. vykdyti hospitalinių infekcijų prevenciją, jų registraciją;
- 10.59. suteikti reikiamą informaciją gyventojui ir jo artimiesiems teisės nustatyta tvarka;
- 10.60. mokyti gyventoją sveikos gyvensenos;
- 10.61. organizuoti mirusiojo kūno sutvarkymą;
- 10.62. tvarkyti medicininės atliekas;
- 10.63. vadovaujantis gydytojo paskyrimais tiksliai ir metodiškai atlikti paskirtas procedūras;
- 10.64. vertinti slaugos rezultatus;
- 10.65. pildyti ir tvarkyti slaugos dokumentaciją, dirbti su įdiegtomis kompiuterinėmis programomis;
- 10.66. padėti sunkiai vaikštantiems gyventojams eiti, jei reikia, panaudoti pagalbines priemones;
- 10.67. pavaduoti laikinai nesančias kitas slaugytojas (atostogas, komandiruotės ir pan.) metu;
- 10.68. kontroliuoti naktinių ir šventinių dienų budėjimo laikotarpiu slaugytojų padėjėjų ir socialinių darbuotojų padėjėjų darbo kokybę, sanitarinių reikalavimų laikymąsi;
- 10.69. dalyvauti slaugos kvalifikacijos tobulinimosi kursuose, seminaruose, praktiniuose užsiėmimuose bei teikti pasiūlymus slaugos praktikai tobulinti, darbo kokybei gerinti;
- 10.70. atsakyti ir kontroliuoti savo darbo patalpų ir gyvenamųjų patalpų sanitarinių reikalavimų laikymąsi;
- 10.71. būti susipažinus darbo saugos ir priešgaisrinės saugos instrukcijomis;
- 10.72. vykdyti kitus nenumatytus vienkartinis pavedimus.

IV. TEISĖS

11. Bendrosios praktikos slaugytojas turi teisę:
  - 11.1. verstis specialiaja slaugos praktika Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 11.2. turėti spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 11.3. tęsti studijas aukštojoje mokykloje, persikvalifikuoti, įgyti mokslinius laipsnius;
  - 11.4. atsisakyti teikti slaugos paslaugas, jeigu darbo sąlygos kelia realų pavojų gyventojų, bendrosios praktikos slaugytojo sveikatai ar gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;
  - 11.5. gauti darbui būtiną informaciją Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
  - 11.6. į saugias ir sveikas darbo sąlygas;
  - 11.7. dalyvauti įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos priemones;
  - 11.8. dalyvauti mokslinėje tiriamojoje ir pedagoginėje veikloje, kuriant ir diegiant naujas slaugos ir informacijos technologijas;
  - 11.9. teikti pasiūlymus, kaip gerinti darbo sąlygas slaugos paslaugų kokybei užtikrinti.

V. ATSAKOMYBĖ

12. Bendrosios praktikos slaugytojas atsako už:
  - 12.1. savalaikį aukščiau išvardintų pareigų vykdymą;
  - 12.2. žalą padarytą dėl savo veikos;
  - 12.3. efektyvų ir gerą darbą ir paslaugų atlikimą;
  - 12.4. gautos informacijos konfidencialumą;
  - 12.5. direktoriaus teisėtų įsakymų ir nurodymų vykdymą;
  - 12.6. šių pareiginių nuostatų vykdymą;
  - 12.7. savalaikį bei kokybišką užduočių vykdymą;
  - 12.8. savarankiškai priimtus sprendimus.
13. Bendrosios praktikos slaugytojas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.